

Rapport 2006:50

Arkeologisk förundersökning

Röjningsröse Norsholm

Norsholm 10:18
Kimstad socken
Norrköpings kommun
Östergötlands län

Marie Ohlsén

Röjningsröse i Norsholm

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Utredningen	4
Områdesbeskrivning	4
Syfte och frågeställningar	4
Metod och dokumentation	4
Resultat och tolkning	4
Referenser	4
Tekniska uppgifter	5

Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N S M U S E U M
K U L T U R M I L J Ö A V D E L N I N G E N

Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 12 90 70
lansmuseum@lansmus.linkoping.se • www.linkoping.se/lansmuseum

Sammanfattning

Inför utbyggnad av en vändplan inom planområde för nyanläggning av ett bostadsområde i Norsholm utförde Östergötlands länsmuseum en arkeologisk förundersökning. Förundersökningen innebar att delar av ett röjningsröse skulle tas bort. Strax intill området ligger RAÄ 255 som utgörs av en skålgropslokal.

Stenarna i röjningsröset var av blandad storlek och de största mätte upp till 0,50 m. Många var skarpkantade. I och under stenarna framkom plast, gummi-stövlar, järnskrot m m. Röjningsröset bedömdes som sentida och troligen från 1900-talets andra hälft.

Under stenarna fanns fast berg. Berget rensades och borstades rent i syfte att kontrollera att det inte fanns några skålgropar eller dylikt. Förundersökningen visade att röjningsröset var sentida och på berghällen fanns inga ristningar eller inhuggna gropar. Exploateringen kunde därmed fortsätta utan ytterligare arkeologiska åtgärder.

Marie Ohlsén
1:e antikvarie

Figur 2. Utdrag ur Ekonomiska kartans blad 086 71 med undersökningsområdet markerat. Skala 1:10 000

Inledning

Den aktuella förundersökningen omfattade borttagandet av delar av ett röjningsröse med anledning av byggnation av en vändplan. Ytan var ca 18 m². Uppdragsgivare var Myresjö Mark AB.

Utredningen

Inför planerat uppförande av villor inom ovan rubricerad fastighet utförde Östergötlands länsmuseum en arkeologisk utredning etapp 1 och 2 (Lst dnr 431-6981-02) i juli 2002. Uppdragsgivare var Riksbyggen Byggregion Öst. I samband med utredningen framkom inga lagskyddade lämningar inom åkerytan. Däremot påträffades, på ett impediment i den sydvästra delen av exploateringsområdet, ett flertal odlingsrösen av sentida karaktär. Dessutom finns en skålgropslokal (RAÄ 255) i närheten av det aktuella området (Ohlsén 2003).

Områdesbeskrivning

Förundersökningsområdet ligger i den sydvästra utkanten av samhället Norsholm. Det totala exploateringsområdet är ca 30 000 m² stort och sluttar svagt åt öster. Merparten består av uppodlad åkermark med ett större impediment i den södra delen. I söder och i öster begränsas området av Norsholmsvägen, i väster av åkermark och ett impediment (gravfält RAÄ 107) och i norr av bebyggelse.

Inom exploateringsområdet finns en registrerad fornlämning, RAÄ 255, som utgörs av en skålgropslokal. Den består av 12 skålgropar på en ca 15 m lång häll som ligger inom ett impediment i exploateringsområdets södra del. På motsatta sidan av Norsholmsvägen, i höjd med impedimentet, står en milstolpe, RAÄ 109. Strax västerut ligger ett gravfält, RAÄ 107, som består av 15 runda övertorvade stensättningar. I närheten av skålgropslokalen ligger ett mindre område med röjningsrösen. De har sentida karaktär och är inte mossbeväxta.

Syfte och frågeställningar

Syftet med den arkeologiska förundersökningen var att i samband med bortschaktningen av ett sentida röjningsröse kontrollera att inga underliggande lagskyddade lämningar berördes av ingreppet. Om fast fornlämning framkom skulle arbetet avbrytas och kontakt tas med länsstyrelsen. Förundersökningens resultat ligger till grund för länsstyrelsens fortsatta beslut om vidare arkeologiska åtgärder i ärendet.

Metod och dokumentation

Förundersökningen utfördes som en antikvarisk kontroll i samband med schaktningen. Delar av röjningsröset schaktades bort med grävmaskin. Schaktbredden uppgick till ca 3 m och längden till ca 6 m. Under stenarna fanns en fast berghäll. Den rensades och sopades ren. En översiktsplan upprättades i samband med förundersökningen.

Resultat och tolkning

Stenarna i röset bestod av spräckta stenar och naturstenar. De var av blandad storlek och de största mätte upp till 0,50 m. I och under stenarna framkom bl a plast, gummistövlar och järnskrot. Röjningsröset bedömdes som sentida och troligen från 1900-talets andra hälft.

Under stenarna framkom fast berg. Berget rensades och borstades rent i syfte att kontrollera att det inte fanns några skålgropar eller dylikt inknackade i berget. Inga ristningar eller inhuggna gropar fanns på berghällen. Exploateringen kunde därmed fortsätta utan ytterligare arkeologiska åtgärder.

Referenser

Topografiska arkivet, Östergötlands länsmuseum.

Ohlsén M 2003 *Norsholm 10:18*, Kimstad socken, Norrköpings kommun, Östergötland. Rapport 50:2003.

Tekniska uppgifter

Lokal	Norsholm 10:18
Socken	Kimstad
Kommun	Norrköping
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnummer	Intill bl a RAÄ 255
Ekonomiska kartans blad	086 71 (8G 7b Norsholm)
Koordinater	X6486750 Y1509700
Koordinatsystem	RT90 2,5 gon V
Typ av undersökning	Arkeologisk förundersökning
Länsstyrelsens diarienummer	431-13102-05
Länsstyrelsens handläggare	Carin Claréus
ÖLM diarienummer	493/05
ÖLM kontonummer	530377
Uppdragsgivare	Myresjö Mark AB
Kostnadsansvarig	Myresjö Mark AB
Projektledare	Marie Ohlsén
Fältarbetstid	2005-10-004
Totalt undersöktes	Ca 18 m ²
Fynd	Nej
Foto	Nej
Analyser	Nej
Grafik	Johan Levin
Renritning	-
Grafisk form	Johan Levin
Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands länsmuseum.	
Ur allmänt kartmaterial	© Lantmäteriverket dnr 507-99-499
ISSN 1403-9273	Rapport 2006:50 © Östergötlands länsmuseum

Inför utbyggnad av en vändplan inom planområde för nyanläggning av ett bostadsområde i Norsholm utförde Östergötlands länsmuseum en arkeologisk förundersökning. Förundersökningen innebar att delar av ett röjningsröse skulle tas bort. Strax intill området ligger RAÄ 255 som utgörs av en skålgropslokal.

Förundersökningen visade att röjningsröset var sentida och på den underliggande berghällen fanns inga ristningar eller inhuggna gropar. Exploateringen kunde därmed fortsätta utan ytterligare arkeologiska åtgärder.